

ralogismum incidunt adversarii, cùm ex priore posteriorem inferunt.

3° *Confirmatur*, quia quæ *recens* arte multâ tentata fuerunt de variis speciebus *commiscendis*, contra specierum variabilitatem faciunt. Vel enim novæ generationes haberi non possunt, vel habitæ non perseverant, sed post unam vel alteram generationem extinguuntur. — Itaque *artificialis* illa, ut aiunt, *selectio*, facit aliquas *varietates*, seu leves admodum modificationes, non autem *species*, imò nulla generat nova organa. Porrò si homo, licèt multò potentior *naturâ* ad varietates novas inducendas in rebus, nullam tamen ex varietatibus a se procreatis novam speciem generare potuit, idem a fortiori a naturâ effici non posse tenendum est.

135. Assertio 3^a : *Rejicienda videtur opinio evolutionis temperatæ.*

Nam 1° sive universalis vita vegetativa et sensitiva educi velit ab organismo quodam unico, sive variæ plantarum et animalium species a paucioribus generibus primitivis educantur, majus a minori, determinatum ab indeterminato, speciale a generico extrahi videbitur. Species enim vere distinctæ ab invicem non *accidentaliter*, ut *varietates*, sed *essentialiter* differunt, constant attributis diversis, et aliæ in aliis non continentur.

2° Ad *factum* quod spectat, evolutioni, etiam temperatæ adversatur experientia; siquidem, ex dictis, in naturâ quidem *variatio*, at nulla speciei *transmutatio* occurrit.

3° Accedit quòd opinio ista Scripturæ sacræ minus consentanea videtur. Hæc enim, ubi originem plantarum et animalium refert, pluries declarat varias species plantarum animaliumque a Deo ipso creatas fuisse « juxta genus suum » — « unumquodque sementem secundum speciem suam » — « jumenta et omne reptile in genere suo » (*Genes. v, 11-25*). Quæ verba, si obvio sensu accipiantur, varias species alias ab aliis independentes et omnes immotas esse declarare videntur (1).

(1) Transformismo vel variabilitati specierum, adversa est D. Thomæ

Attamen libenter concederemus classificationes specierum plantarum et animalium a physiologis quibusdam recentibus nimis forte multiplicatas fuisse, nec omnes quas admittunt ut distinctas esse *irreductibiles*.

ARTICULUS IV

De animæ belluinæ exitu.

136. Opiniones. Recentes quidam philosophi opinantur animam belluinam, soluto corpore annihilari; alii, inter quos Balmès (*Philos. fundament.*, t. 1, l. 2, c. 2), dubitant annihilaturne, an e suo corpore migrans, alteri materiæ uniatur in usus diversos.

137. Assertio : *Anima belluina, soluto corpore, non remanet, nec in aliud corpus migrat, nec propriè annihilatur, sed interit, quatenus deficit per accidens.*

PROB. 1ª PARS. Quod non habet nec *operari*, nec *esse proprium*, sed ab altero pendet inter agendum et essendum, eo corrupto superesse nequit. Porrò anima belluina, ex probatis (n. 118, 130) nec operari nec esse proprium habet, sed tum in substantiâ, tum in operationibus suis omnibus pendet a materiâ. (Cf. S. Th., 1^a, q. 75, a. 3) (1). Dissolutio igitur corporis cui copulatur trahit necessario ipsius necem.

philosophia. « Illud secundum quòd aliquid sortitur speciem, oportet esse *fixum et stans*, et *quasi indivisibile*. Quæcumque enim ad illud attingunt, sub specie continentur; quæcumque autem recedunt ab illo vel in plus, vel in minus, pertinent ad *aliam* speciem, vel perfectiorem, vel imperfectiorem. Unde Philosophus dicit (*Melaph.*, viii) quòd species rerum sunt sicut numeri, in quibus additio vel diminutio variat speciem. » (1^a 2°, q. 52, a. 1, c.) — « Secundum hanc positionem sequeretur quòd aliqua virtus, eadem numero, nunc esset anima vegetabilis tantum, et postmodum anima sensitiva, et sic ipsa forma substantialis continuè magis ac magis perficeretur, et ulterius, quòd non simul, sed successivè educeretur forma substantialis de potentiâ in actum; et ulterius, quòd generatio esset motus *continuus*, sicut et alteratio; *quæ omnia sunt impossibilia in naturâ*. » (S. Cont. Gent., l. II, c. 89).

(1) « Tres vitales spiritus creavit Deus: unum, qui carne non tegitur; alium, qui carne tegitur, sed non cum carne moritur; tertium, qui carne tegitur et cum carne moritur, jumentorum omniumque brutorum animalium. » (S. Gregorius, *Dialog.*, l. 4, c. 3).

PROB. 2^a PARS, quia quæcumque forma ita ex proprio corpore individuatur, ut uniri non possit alteri, etiam specie simili; unde *a fortiori*, copulari nequit materiæ inferioris conditionis, quum materiæ forma proportionata esse debeat. — Cæterum, in hac hypothesi, anima belluina, brevissimo saltem tempore, deberet habere propriam subsistentiam, scilicet eo momento quo ex suo corpore in aliud migraret. Quum verò propriâ subsistentiâ destituatur, ne brevissimo quidem instanti per se ipsam subsistere potest.

PROB. 3ª PARS, eo quòd annihilatio creationi respondet. Porrò, ut suprâ ostendimus (n. 12), non adest creatio, nisi substantia quædam propriam subsistentiam habens, secundum *totalitatem* sui producat. Ergo nec adest annihilatio, nisi substantia propriam subsistentiam habens, secundum *totalitatem* sui intereat. Sed, ex unâ parte, anima belluina, ex dictis, propriâ subsistentiâ haud pollet; et ex alterâ parte, non annihilatur *compositum* cujus pars fuit, sed, eo soluto, aliud generatur, et remanenti materiæ nova unitur forma.

PROB. 4^a PARS, quia anima belluina non perimitur dissolutione partium, cum neque partes, neque elementa habeat quæ possint ab eâ divelli, sed in tantum deficit, inquantum corpus ejus, corruptioni naturâ subjectum, ineptum fit ad illius operationes. Sic v. g. figura vasis non per se rumpitur, sed vas ipsum; at rumpitur per accidens, rupto vase.

CAPUT IV

DE COLLIGATIONE DIVERSORUM MUNDI ENTIIUM (1)

138. *Prænotanda circa varia rerum genera.* Hactenus de mundanis rebus diversis, quatenus *diversis et inæqualibus*, disputavimus. — Eas porrò, si tum visibiles, tum invis-

(1) Cf. *L'Idée du Beau*, 2e part., c. 2, § 1 et 3.

biles spectentur, quintuplicis generis esse dilucidè demonstrat D. Thomas: « Distributio divinæ virtutis propter
« sui infinitatem procedit ad omnia existentia, et nullum est
« existens quod non habeat aliquam virtutem. Sed oportet
« quòd habeat aut virtutem *intellectualem*, sicut Angeli, aut
« *rationalem*, sicut homines, aut *sensibilem*, sicut animalia,
« aut *vivificam*, sicut plantæ, aut *substantialem*, sicut alia. »
(*Comm. in c. 8 de Div. nomin.*, lect. 1).

Si autem de visibilibus tantum rebus sermo habeatur, quatuor entium gradus inveniuntur, nimirum infimo loco mineralia, quæ duntaxat subsistunt, dein plantæ, quæ subsistunt et vivunt, supra eas animalia, quæ subsistunt, vivunt et sentiunt, et denique homo, qui subsistit, vivit, sentit, intelligit et vult.

At verò alia pulchritudinis lex est ut res variæ ac dissimiles inter se conveniant, ne fortè hiatus occurrat. Igitur quærere est num et quâ ratione res mundanæ secum socientur. — Porrò triplici nexu mundana entia inter se colligantur, nimirum tum essentiâ, tum mutuo actionis et passionis commercio, tum *finalitate*, quatenus aliis alia deserviunt. — Quæ sunt fusiùs evolvenda.

ARTICULUS I

De colligatione seu nexu essentialium et formarum.

139. *Opiniones.* Colligatio rerum mundanarum ratione naturæ, aliter a Scholasticis, aliter a nonnullis recentibus philosophis exponitur.

Scholastici volunt entium creatorum species, tametsi diversas, trifariam inter se connecti: 1° quia *gradatim* ita disponuntur, ut magis similes subsequantur se invicem, magis autem dissimiles per aliquas species *medias* uniantur; 2° quia *omnes* species in homine quodammodo sociantur; 3° quia species maximè similes *propius* religantur, quatenus individua perfectiora speciei inferioris penè attingunt ad individua inferiora speciei perfectioris.